Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul XIV nr. 20 (908) * miercuri 15 mai 1963 * 8 pag. 30 bani

Trei prieteni, o hartă și multe note bune

În jurul unei mese stau trei prieteni: Ionescu Radu, Savin Elena și Ilie Victor. Ieri, după ce și-au scris temele și-au controlat unul altuia rezultatele; astăzi tot așa, unul lîngă altul, desenează, decupează, lipesc. Pe cartonul din fața lor se conturează harta patriei.

— Aici sînt Năvodarii cu Uzina de superfosfați...

— La Roman lipim fotografia Fabricii de țevi...

— ...iar la Hunedoara — noile furnale...

Și, rînd pe rînd, cei trei prieteni adaugă noi obiective pe harta patriei. E gata! Visători, o privesc încîntați.

— În curînd va fi iar incompletă, observă unul dintre ei.

Într-adevăr, la harta lor, cei trei prieteni vor trebui să adauge la Galați Combinatul siderurgic, pe Argeș — Hidrocentrala „16 Februarie", la ei, la Iași — o fabrică de mase plastice... Crește puterea industrială a patriei noastre socialiste!

În școala lor nouă și frumoasă, Școala medie nr. 5 din Iași, cu multe clase mari și luminoase, sînt atenți la explicații. Vor să afle tot, să știe, să înțeleagă. Apoi acasă citesc lecția o dată, de două ori, de trei ori. Repetă de cîte ori e nevoie, iar după aceea, pentru întregirea cunoștințelor, biblioteca școlii și laboratorul le stau la dispoziție.

În adunarea detașamentului, în care cei trei prieteni au prezentat harta întocmită de ei, s-a discutat despre învățătură, s-a vorbit despre drumul care duce spre note bune.

Ciobanu Rodica — a spus atunci cineva — Ionescu Radu, Berneaga Adina și Ungureanu Dana, cu toții își pregătesc cu sîrguință temele, de aceea și obțin note bune. Ce bine le-a părut tuturor cînd și Achiței Maria a luat 10 la matematică deși, mai înainte, Maria avea numai... 6.

— Pentru că am învățat cum să învăț — surîde Achiței Maria răspunzînd privirii mele întrebătoare.

Inainte, Achiței Maria își scria tema în grabă — bine, rău, să fie! — și gata. Acum știe că nu e bine. Ea a înțeles din discuțiile purtate în adunări, din vizitele organizate la locul de muncă al muncitorilor fruntași, că drumul spre note bune înseamnă atenția la ore, studiul individual perseverent, ajutorul tovărășesc la învățătură. Numai mergînd pe un astfel de drum obții note bune, cunoștințe temeinice, devenind un om folositor patriei socialiste.

GETA COSTIN

— Și ție ți-a dat același rezultat?

După ce și-au scris temele, cei doi colegi se consultă reciproc.

Își înfrumusețează ținutul natal

Pionierii din Miniș

Am văzut comuna Miniș într-o zi frumoasă, cu soare mult și mulți copaci înverziți. Cînd am ajuns la Școala de 4 ani, copiii erau la clasă și, silitori, ajutați de tovarășii învățători, se străduiau să rezolve diferite exerciții. Pînă la recreație mai era timp. M-am depărtat de școală și m-am gîndit să merg puțin prin comună.

În fața sediului Gospodăriei agricole colective „Libertatea", pămîntul proaspăt săpat răspîndea un miros reavăn. Și, de acolo, își înălțau capul spre soare multe flori.

— Frumos mai este pe-aici, pe la dumneavoastră! m-am adresat unui colectivist.

— Păi, cum nu! Frumosul, aici, la noi, are mulți prieteni. Copiii noștri iubesc comuna, florile, munca, frumosul. Ce credeți? Ei au sădit toate florile pe care le vedeți pe-aici. Și asta încă nu-i tot. Vedeți copacii ăștia, firavi, din centrul comunei? Sînt tinerei. N-au nici un an. I-au plantat anul trecut copiii noștri...

Vi-i pot spune și pe nume. Sava Ionel, Bobîlnă Lia, Orădan Doina, Șteau Ionel, Valea Virgil, Mayer Ana. Aceștia sînt din clasa a IV-a. Șiclovan Silvestru, Petrișor Mariana, Filimon Gheorghe, Ardelean Petru, Lazăr Petru, Horvath Ludovic. Aceștia-s dintr-a III-a! Ei alcătuiesc o unitate de pionieri mică la număr, dar sînt foarte activi, foarte silitori și-i antrenează și pe ceilalți școlari în multe treburi.

Mai tîrziu, cînd copacii vor avea fructe și se vor legăna în bătaia vîntului, șopotul lor va povesti, desigur, și despre niște copii harnici care, odată, i-au plantat, pentru ca în satul lor să fie și mai multă verdeață și prospețime, să fie mai frumos!

E. SKIBINSKI

Micii naturaliști

Zile de primăvară la cercul nostru

De la primele semne ale primăverii, pionierii cercului nostru au și început să pregătească cele trebuincioase pentru începerea activității de primăvară. Astfel, au confecționat rame pentru presarea plantelor, cutii pentru insecte, plase pentru prins fluturi și altele. Toate erau puse la punct și așteptau, o dată cu noi, ieșirea pe cîmp.

Și într-o dimineață însorită am pornit cu toții spre pădurea Hoia ce se află la marginea orașului. Acolo am început să strîngem plante de primăvară și insecte cu care vom îmbogăți ierbarele și insectarele cercului.

Tot în acele zile am învățat cum se plantează și se îngrijesc diferite specii de puieți, iar apoi am trecut la plantat.

TĂNĂSIU ADRIANA
membră a cercului micilor naturaliști
Palatul pionierilor, Cluj.

Rezultate frumoase

Abia am așteptat să se facă timp frumos pentru ca să începem activitatea în cercul micilor naturaliști. Împărțiți pe sectoare am lucrat astfel: cei din sectorul floricol, printre care și eu, am amenajat rondurile cu flori din parcul pionierilor și din curtea școlii; cei din sectorul pomicol au curățat și văruit pomii din livadă, iar cei din sectorul legumicol au amenajat răsadnițe cu răsaduri necesare în grădina școlii.

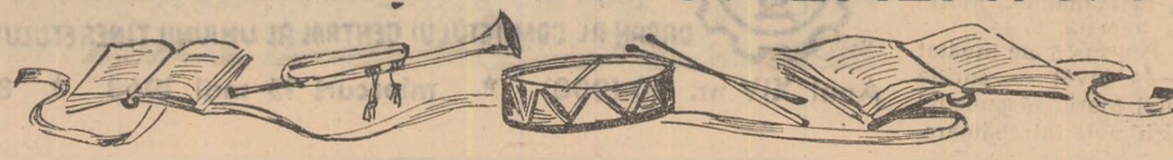
Fiecare ne străduim ca să avem rezultate cît mai bune în activitatea noastră de mici naturaliști.

FRÎNCU GEORGETA
cl. a VI-a, comuna Cislău,
reg. Ploiești.

Iepurașii vestiți prin „curajul" lor se simt acum bine. Cînd au prieteni care îi iubesc și-i îngrijesc, nu se mai tem de nimeni.

DIN VIAȚA PIONIEREASCĂ

COLECTIVUL DE CONDUCERE

INIȚIAZĂ

ORGANIZEAZĂ

RĂSPUNDE

Cîte nu-i preocupă pe pionierii unui detașament! Unul vrea să construiască un aparat electric, altul îndrăgește sportul, un al treilea colecționează cărți despre zborurile cosmice... Cine este cel mai în măsură să cunoască aceste preocupări și să inițieze astfel de acțiuni încît să-i ajute pe pionieri? Se știe: COLECTIVUL DE CONDUCERE AL DETAȘAMENTULUI. La *Școala de 8 ani* din *Someșeni — Cluj*, în detașamentul claselor a V-a învățătura nu mergea prea grozav. De aceea, colectivul de conducere s-a gîndit la cîteva acțiuni folositoare, unele sugerate chiar de pionieri.

Încă mai demult, în detașamentul lor se obișnuia ca unii pionieri să-și pregătească lecțiile împreună. Cu toate acestea, rezultatele nu erau dintre cele mai bune. Așa că, într-una din zile, colectivul de conducere a venit cu inițiativa să se discute în detașament despre studiul individual și cum se învață în colectiv. Și iată că a ieșit la iveală că mulți dintre pionieri veneau cu temele nescrise, cu lecțiile neînvățate, cu gîndul că vor învăța unul de la celălalt. De aceea, din inițiativa colectivului de conducere, *s-a hotărît ca nimeni să nu mai învețe în colectiv pînă nu-și citește mai întîi cum trebuie lecția de unul singur și pînă nu-și face, tot individual, temele.* Altă măsură a fost următoarea: *dacă* un pionier ia o notă slabă, să le explice în prima pauză colegilor, fără a mai fi invitat, de ce s-a întîmplat așa. Astfel, Mureșan Ion a „explicat" odată că „a fost puțin bolnav", altă dată că „s-a încurcat la tablă" — dar apoi i-a fost rușine să tot inventeze minciuni. S-a apucat serios de învățătură. Cu ajutorul colegilor și prin propriile-i strădanii, Ionel a ajuns, de la șase corigențe, să nu mai aibă nici una.

Unii pionieri din detașament nu aveau un vocabular bogat, se exprimau greoi. Era nevoie ca fiecare să citească mai mult, să-și alcătuiască un caiet de lectură. Colectivul de conducere al detașamentului a venit și cu rezolvarea practică a acestei necesități. A adus, între altele, ideea înființării bibliotecii detașamentului.

Inițiativele colectivului de conducere al detașamentului privind îmbunătățirea învățăturii nu s-au oprit însă aici. Iată, de pildă, un concurs permanent de probleme distractive, un colț artistic la gazeta de perete.

*

Dar o inițiativă, oricît de interesantă și frumoasă ar fi ea, dacă nu antrenează la realizarea ei pe toți pionierii, cu siguranță că în curînd va fi uitată și pierdută pe drum. În clasele a V-a biblioteca n-ar fi apărut dacă fiecare pionier n-ar fi știut ce sarcină îi revine în direcția aceasta, ce cărți să aducă, ce recenzii să se facă, dacă nu ar fi fost numită o bibliotecară — Petrache Mihaela. E drept, pionierii criticați au promis că vor încerca să-și împartă mai bine timpul, să învețe cu sîrguință dar... „Ia să vedem dacă lucrurile stau chiar așa?" și-au spus pionierii din colectivul de conducere. Și au hotărît ca, din cînd în cînd, doi, trei pionieri să treacă într-o scurtă vizită pe-acasă, pe la colegi. Și mare le-a fost mirarea cînd i-au găsit pe cei care se plîngeau de lipsă de timp jucîndu-se de zor, iar pe cei care nu „puteau" să rezolve problemele la matematică, că nici nu încercaseră pînă seara să-și scoată caietele din geantă... *Grija pentru ca inițiativele să prindă viață, pentru ca fiecare pionier să-și țină cuvîntul este una dintre sarcinile importante ale colectivului de conducere.*

Dar colectivul de conducere al detașamentului nu numai că inițiază și organizează diferite activități ci și răspunde..

*

În fața cui răspunde activul pionieresc pentru felul în care se desfășoară activitatea pionierească? Desigur că, în primul rînd, în fața pionierilor care l-au ales. E normal ca, de vreme ce președintele detașamentului claselor a V-a, Rusu Dumitru e activ pionierii să-l respecte. Ei știu că se pot adresa cu orice problemă colectivului de conducere, și aceasta întrucît colectivul lor de conducere s-a dovedit harnic, netrecînd cu vederea niciodată preocupările pionierilor, dorințele lor, diferitele situații din viața detașamentului. Nu același lucru putem spune însă despre colectivul de conducere al detașamentului claselor a VII-a. Aici există multă indisciplină, și totuși colectivul de conducere nu propune nici o măsură serioasă, mulțumindu-se doar cu observații aruncate în treacăt ca „Fii mai disciplinat" sau „Ar trebui să înveți și tu mai bine". Cu toate că pionierii dintr-a VII-a își pun diferite întrebări, cum ar fi ce meserie să-și aleagă, sau au preocupări tehnice, culturale, sportive — colectivul de conducere nu a inițiat, din păcate, mare lucru în aceste direcții.

*

Nu mai e multă vreme pînă la încheierea celui de-al treilea trimestru. Un lucru principal de care trebuie să se ocupe activul pionieresc este tocmai acesta: încheierea cu succes a anului școlar de către fiecare pionier și școlar. Clasa a VII-a are, în mod deosebit, datoria să se pregătească temeinic pentru examenele de absolvire și cele de admitere. Pionierii din celelalte clase trebuie să facă totul pentru a avea medii cît mai bune. *În aceste direcții trebuie să-și îndrepte acum atenția colectivele de conducere, dînd dovadă de spirit de inițiativă, de pricepere organizatorică, de simț de răspundere. Și e știut că atunci cînd membrii colectivului de conducere manifestă asemenea calități, toți ceilalți pionieri vor dovedi, la rîndu-le, inițiativă, seriozitate, răspundere. Doar nu degeaba se spune despre colectivul de conducere că este motorul activității întregului detașament!*

E. TOFAN

O tradiție a unității

Ne aflăm la Școala de 8 ani nr. 156 din București. Goarnele vestesc deschiderea adunării pionierești dedicate aniversării unității, care împlinește în anul acesta 14 ani.

— Era o zi tot așa ca și acum, își începe cuvîntul tovarășa instructoare Constanța Stoica. Miresmele primăvăratice umpleau la fel văzduhul, cînd primii pionieri ai școlii au primit cravata roșie și au rostit angajamentul solemn angajîndu-se să devină cetățeni demni ai patriei noastre. Anii au trecut, iar primii pionieri au ajuns astăzi muncitori de nădejde, tehnicieni, ingineri, profesori...

Apoi, după acest cuvînt de deschidere, se dă citire programului de desfășurare a „săptămînii unității". Iată cîteva activități interesante cuprinse în acest program: Ziua muncii patriotice, zi în care pionierii vor înfrumuseța școala, vor aduce înnoiri spațiilor verzi din jurul școlii și, bineînțeles, vor strînge fier vechi. Apoi, vizite în fabrici și uzine, excursii și întîlniri cu activiști de partid, pentru cunoașterea realizărilor regimului nostru, a luptei partidului pentru o viață bună și fericită.

Mult așteptate sînt zilele dedicate cîntecului, poeziei și jocurilor precum și întrecerile sportive.

Si, în sfîrșit, la închiderea „săptămînii unității" vor fi invitați foștii pionieri, care vor povesti despre primele detașamente create în școală, despre munca de azi a foștilor pionieri.

— Un program bogat și interesant care ne place, au spus pionierii. Îl vom îndeplini. A fost alcătuit după dorința noastră.

Pioniera Bălțățeanu a spus că pentru clasa lor „săptămîna unității" va fi un prilej ca să se străduiască mai mult la învățătură, pentru ca anul școlar să se încheie cît mai bine.

— Noi, a spus Belu Mihai, președintele detașamentului din clasa a V-a, chemăm la întrecere celelalte detașamente la strîngerea fierului vechi. Detașamentul nostru va colecta 1 500 de kg.

— Primim, au răspuns pionierii.

Apoi detașamentul clasei a VII-a D a ținut să precizeze că ei au și început înfrumusețarea curții școlii.

Adunarea devenea din ce în ce mai interesantă, iar participanții mai înflăcărați.

În încheiere, nu ne rămîne decît să spunem: iată o tradiție frumoasă a unității, care poate fi însușită și de alți pionieri.

B. CARAGIALE

UMOR UMOR UMOR UMOR UMOR UMOR UMOR

VISUL LOR... ...ȘI VISUL LOR

— Un sportiv ca mine-i rar...
— Eu iau munții cu asalt.
— Eu, pe-al nostru lot școlar
Am porumb ca plopul-nalt.

— Zac aicea prăfuită,
Doar păianjeni-mi fac plasă.

— Plînge frunza mea pălită
Plînge după stropitoare.

— Tare-ași vrea să plec de-acasă
Sus la munte la răcoare,
Dar e lenea lor prea mare
Și de noi puțin le pasă.

UMOR UMOR UMOR UMOR UMOR UMOR UMOR

Cum vă pregătiţi pentru viaţă ?

Pe adresa clasei a 7-a.

Desigur, părinţii îşi privesc copiii ca pe nişte... copii ! Să nu credeţi însă că nu observă foarte bine cum, cu fiecare zi, fetiţa sau băiatul vin de la şcoală cu alte şi alte cunoştinţe, că se interesează tot mai mult fie de electricitate, fie de mecanică, fie de probleme de literatură. Şi, desigur, îşi dau seama tot atît de bine că „micuţul" se face tot mai înalt, mai voinic. Şi atunci, dese sînt momentele cînd mama, sau tata, sau amîndoi împreună se întreabă : „Oare, ce va deveni fiul nostru ? Pe ce drum va merge el în viaţă ?..."

Este o grijă firească a părinţilor, a profesorilor, a noastră, a muncitorilor. Da, şi a noastră, a muncitorilor, pentru că alături de noi, cei vîrstnici, veţi veni voi, cei tineri, care astăzi învăţaţi pe băncile şcolii. Şi pentru momentul acesta trebuie să vă pregătiţi cît mai bine. Zi de zi trebuie să vă pregătiţi pentru viaţă, pentru muncă. Cînd eşti în şcoală, desigur, nu este bine să ai o notă mică. Dar cînd eşti în fabrică, este foarte rău să nu munceşti bine ; mai mult, îi încurci în procesul de producţie şi pe ceilalţi tovarăşi. Iată, eu sînt maistru mecanic la Întreprinderile textile Galaţi. Răspund de o secţie cu 40 de războaie. Trebuie să intervin repede ori de cîte ori se întîmplă ceva la unul dintre războaie. Care ar fi rezultatul dacă n-aş şti să răspund la o astfel de „lecţie" ? Ar urma sute de metri de ţesături mai puţin, neîndeplinirea planului...

Voi, copii, vă pregătiţi pentru viaţă, pentru aceasta învăţaţi. Şi cu cît învăţaţi mai bine, cu atît veţi fi mai temeinic pregătiţi să răspundeţi cum se cuvine cerinţelor muncii. De multe ori, i-am văzut pe pionierii Şcolii de 8 ani nr. 12 din oraşul nostru muncind, i-am ascultat discutînd sau hotărînd în privinţa diferitelor acţiuni pionereşti. Auzind că pionierii detaşamentului clasei a VI-a învaţă bine, că cei dintr-a V-a se ajută cu seriozitate între ei, că cei dintr-a VII-a discută cu aprindere despre meseria pe care şi-o vor alege, m-am gîndit că aceşti pionieri au înţeles sarcina lor de a păşi cu cunoştinţe cît mai multe în viaţă. Mi-l şi închipui pe Nemţeanu Aurel — inginer la Combinatul Siderurgic care se construieşte, pe Chircov Florin — oţelar sau sudor, pe Zamfira Maria — ţesătoare sau profesoară...

La şcoala profesională a Combinatului Siderurgic au plecat mulţi pionieri din şcoală — absolvenţii de anul trecut : şi Vasile Radu, şi Vasiliu Zaharia, şi Hîrjoabă Gheorghe şi alţii. Mulţi dintre ei au devenit utemişti, sînt fruntaşi la învăţătură. Tare ne-am bucurat cînd la Şcoala de 8 ani a sosit o scrisoare de mulţumire din partea şcolii profesionale pentru felul cum sînt pregătiţi elevii, pentru cum învaţă ei în continuare. Atunci, mi-am zis încă o dată : copiii noştri se pregătesc aşa cum trebuie pentru viaţă, răspund dragostei şi grijii pe care partidul nostru le-o acordă.

GHEORGHE TECUŢĂ
maistru mecanic,
membru al sfatului
unităţii de pionieri de
la Şcoala de 8 ani
nr. 12, Galaţi.

Discuţia noastră

CUM NE COMPORTĂM

Au procedat bine

Dacă unui om i se întîmplă un necaz, ce vei face ? Pentru orice pionier, răspunsul e limpede : nu va sta cu braţele încrucişate, ci îi va veni în ajutor. Să vedem ce ne povesteşte ZAHARIA VALENTIN, **din comuna Oasele, regiunea Galaţi.**

Eram la ora de limba romînă cînd am auzit pe cineva strigînd: „Foc ! Foc !" Ne-am uitat întrebători la tovarăşul profesor. Dînsul ne-a spus :

— Ce mai aşteptaţi ? Să vedem ce se petrece !

Am ieşit cu toţii din şcoală. Se aprinseseră paiele într-o curte din vecini. Am dat cu toţii fuga, şi tovarăşul profesor ne-a spus :

— Nu stîrniţi panică ! Unii vor stinge focul, iar alţii vor avea grijă ca scînteile să nu sară pe casă !

Toţi pionierii au înţeles că pentru a reuşi trebuia nu numai să lucrăm repede dar şi organizat. Aşa am şi făcut. Am adus apă, au mai venit săteni şi focul a fost stins. Omul a mulţumit pionierilor pentru prezenţa lor de spirit. E drept, ora de romînă n-am mai continuat-o, căci între timp sunase de recreaţie dar toţi ne-am hotarît să citim cu mai multă atenţie lecţia din manual.

CUM NE COMPORTĂM

Noul coleg

Pe un adevărat pionier îl recunoşti nu numai după cum învaţă, ci şi după cum se comportă cu tovarăşii lui. OLTEANU ELENA, **din comuna Bogoti, regiunea Argeş, ne scrie :**

La începutul trimestrului III, în clasa noastră, a VII-a A, a venit un coleg nou. Îl cheamă Samoilă Florin. Primele două trimestre le-a făcut la altă şcoală. Încă din prima zi petrecută la noi pionierii din clasă au început să se împrietenească cu el. Cînd povestea unul ceva interesant, îl chemau şi pe Samoilă, cînd era vorba de fotbal, îl pofteau şi pe el în una din echipe. Nici cei dintr-a VII-a B n-au întîrziat ; au venit să-l cunoască pe Samoilă, să stea de vorbă cu el. Acum, Samoilă parcă e de cînd lumea coleg cu noi. Pînă acum, cînd vă scriu, Samoilă încă n-a fost ascultat la ore, n-are nici o notă. Ne-ar părea bine să fie un elev silitor, dar, dacă, cine ştie, va lua vreo notă slabă, noii lui colegi îl vor ajuta şi la învăţătură.

CUM NE COMPORTĂM

Doi fraţi... cam ciudaţi

Din păcate, se mai găsesc însă şi copii de felul acestora, despre care ne scrie preşedinta de detaşament CERBU ELVIRA, **de la Şcoala de 8 ani nr. 2 din Cîmpulung Moldovenesc, regiunea Suceava.**

Acum cîtăva vreme, am plecat la o soră a mamei, în Paltinoasa. Am coborît din tren şi am luat-o pe drumul pe care trebuia să merg. Şi iată că-mi răsar în cale doi băieţi. Nici una, nici alta, ei încep să-mi fluiere în urechi, să-mi pună piedici, să mă stropească cu noroi. Cred şi eu, le convenea : doi băieţi împotriva unei fete ! Dar aici nu-i vorba de „curaj", ci de curată obrăznicie. Am aflat că cei doi, Rogna Gheorghe şi Rogna Dinu (sînt fraţi) pricinuiesc şi altora asemenea necazuri, şi nici la şcoală nu sînt mai breji, căci au note mici şi la purtare, şi la diferite obiecte. Mă întreb, ei ce părere au despre purtarea lor ?

DRUMEŢIE

Este atît de interesant să vizitezi o uzină, să admiri noile construcţii sau peisajele de basm ale ţării noastre ! De aceea, în timpul lor liber, pionierii sînt bucuroşi să pornească la drum. Iată, în fotografie, un scurt popas în timpul unei drumeţii. Flori, verdeaţă — un minunat colţ de natură, cum sînt atîtea pe plaiurile patriei noastre dragi.

ACTIVITATE CULTURALĂ

În unitatea de pionieri de la Casa de copii din Cristurul Secuiesc, raionul Odorhei se citeşte mult. Am văzut cîteva caiete de lectură — însemnări despre Eminescu, Creangă, Alecsandri... Pionierii citesc, de asemenea, autori contemporani din literatura noastră şi din literatura universală.

În altă zi, în aceeaşi sală a bibliotecii era cu totul altă atmosferă. Strînşi roată în jurul picapului, pionierii ascultau. Era o operetă. Au fost ascultate şi alte discuri. Dragostea pentru muzică a pionierilor o poţi constata şi privindu-i în calitate de... interpreţi ! Au o orchestră compusă din 30 de instrumentişti : mandoline, chitare, balalaici, acordeoane.

Activitate culturală există în toată unitatea. Pentru cei mici — o seară de basm, pentru cei mari — o după-amiază literară, un concurs de recitări, de cîntece, o discuţie despre eroul preferat în literatură.

O astfel de activitate interesantă îmbogăţeşte cunoştinţele pionierilor.

CRISTINA ANDREI

FRUMOASĂ, EŞTI PATRIA MEA

ŞCOALA DIN UZINĂ

E joi după-amiază. Primul schimb a terminat orele de program. Duduitul cuptoarelor, uruitul macaralelor, jerbele de steluţe ce izbucnesc din oalele de turnare au rămas acolo, în secţie. Şi totuşi, alături, în sala colţului roşu, unde are loc şedinţa cercului de ridicare a calificării, imaginea muncii este mereu prezentă. Inginerul Mihai Săndulescu vorbeşte despre noi metode de elaborare a fontei. Muncitorii — unii cu ghiocei la tîmple, alţii cărora nu le-a mijit încă mustaţa — ascultă şi învaţă. A doua zi, lîngă cuptorul unde se plămădeşte fonta, lîngă mulajul noii piese, maiştrii, inginerii demonstrează din nou, pe viu, cum se toarnă metalul prin procedeul termosifonului, ori ce este fonta refractară şi cum se elaborează. Muncitorii învaţă. Învaţă necontenit. Întreaga secţie a devenit o şcoală. O şcoală de ridicare continuă a calificării profesionale. Şi e firesc. Cerinţele producţiei cresc mereu. Ştiinţa, tehnica se dezvoltă şi ele necontenit. Acum, aici, se realizează produse cu totul noi decît acum cîţiva ani: piese pentru unităţile de pompaj ale industriei petroliere, pentru morile de ciment, pentru podurile rulante. Maşinile, utilajele sînt şi ele noi, metodele de muncă — de asemenea. Pentru a stăpîni tehnica modernă, pentru a satisface noile cerinţe ale producţiei sînt necesare noi cunoştinţe profesionale. Ce-ai învăţat ieri, astăzi este insuficient; ce ştii astăzi, trebuie completat mîine cu noi cunoştinţe. Aceasta este legea mersului nostru mereu înainte.

Aici, la turnătoria de fontă, ca în întreaga Uzină „Vulcan" de altfel, legea aceasta este aplicată întocmai. De aceea muncitorii învaţă mereu, zi de zi. Pasiunea învăţăturii i-a cuprins pe toţi, de la cel mai vîrstnic muncitor pînă la „bobocul" care abia păşeşte pragul secţiei. Utemistul Grigore Sîntimbreanu încă n-a terminat şcoala profesională, dar la turnătorie, unde face practică, se bucură deja de multă stimă. „Are mîini de aur", spune despre Grigore şeful de echipă, comunistul Ion Drăgan. Expresia „mîini de aur" are o adîncă semnificaţie. Înseamnă că băiatul are cunoştinţe teoretice solide, îndemînare practică, dragoste de meserie, perspectiva viitorului. Pentru Grigore însuşirea meseriei nu se opreşte la absolvirea şcolii profesionale Nu. Se va înscrie la „seral", apoi la politehnică, pentru că vrea să meargă mereu înainte, spre o tot mai înaltă calificare şi specializare în producţie. Şi acesta nu-i un simplu vis de adolescent. Florea Ioniţă, Vasile Munteanu — foşti ucenici — sînt astăzi maiştri, oameni cu o bogată experienţă în producţie. Ion Constantin, Marin Ciuciu au fost şi ei ucenici. Acum sînt studenţi la politehnică. Iar el, Grigore Sîntimbreanu, vrea să le urmeze exemplul.

Visurile, preocupările oamenilor de astăzi dau imaginea completă, edificatoare a muncitorului de mîine, cu o înaltă calificare, aşa cum cere industria noastră socialistă în plină dezvoltare.

A. MIRCEA

SPECIALISTUL...

ONEŞTI

LA A ZECEA ANIVERSARE

INTERVIU CU IULIAN URSULESCU, ARHITECT ŞEF AL ORAŞULUI ONEŞTI.

— Zilele acestea s-au împlinit zece ani de cînd constructorii au pus primele cărămizi la zidirea acestui frumos oraş de pe malul Trotuşului. Ce ne puteţi spune în legătură cu acest eveniment ?

— Mai întîi, trebuie să subliniez importantele obiective industriale înălţate tot în această perioadă în imediata vecinătate a oraşului. Este vorba despre complexul petrochimic — mîndrie a industriei noastre în plină înflorire. Şi acum, în legătură cu oraşul propriu-zis. Deşi istoria sa cuprinde o perioadă relativ scurtă, realizările obţinute în construcţia noului oraş sînt mărețe. S-au ridicat pînă în prezent blocuri însumînd peste 5 000 de apartamente spaţioase, confortabile, patruzeci de magazine, o şcoală medie cu 24 săli de clasă, două şcoli de 8 ani cu cîte 16 clase fiecare, un complex şcolar profesional, un cinematograf modern şi alte obiective de interes social-cultural.

— Fără îndoială că de 1 Mai, care coincide cu ziua aniversării celor zece ani de existenţă a oraşului, la realizările obţinute pînă acum, constructorii au adăugat altele noi...

— De bună seamă. În cinstea acestei duble sărbători pentru noi, localnicii, constructorii au predat „la cheie" încă o sută treizeci de apartamente.

— Şi în perspectivă ?...

— Se află în plină construcţie o serie de blocuri monumentale cu sute de apartamente, avînd un stil arhitectonic asemănător construcţiilor de pe litoral, elegante, vopsite în culori luminoase. De asemenea, se ridică acum încă un cinematograf, o nouă şcoală, noi magazine...

Şi, bineînţeles, din preocupările constructorilor şi arhitecţilor n-au fost uitaţi nici cei mai mici locuitori ai oraşului, copiii. Pentru ei, au fost prevăzute în preajma locuinţelor spaţii special amenajate, cu bazine cu nisip pentru joacă, cu leagăne şi balansoare. Cît priveşte spaţiile verzi, peluzele cu flori de tot felul, acestea se află peste tot; iar copiii mai mari, pionierii şi şcolarii, sînt printre primii care le îngrijesc, care contribuie la continua înfrumuseţare a noului oraş!

AL. DINU IFRIM

O nouă magistrală în tînărul oraş de pe Trotuş

Meleaguri natale

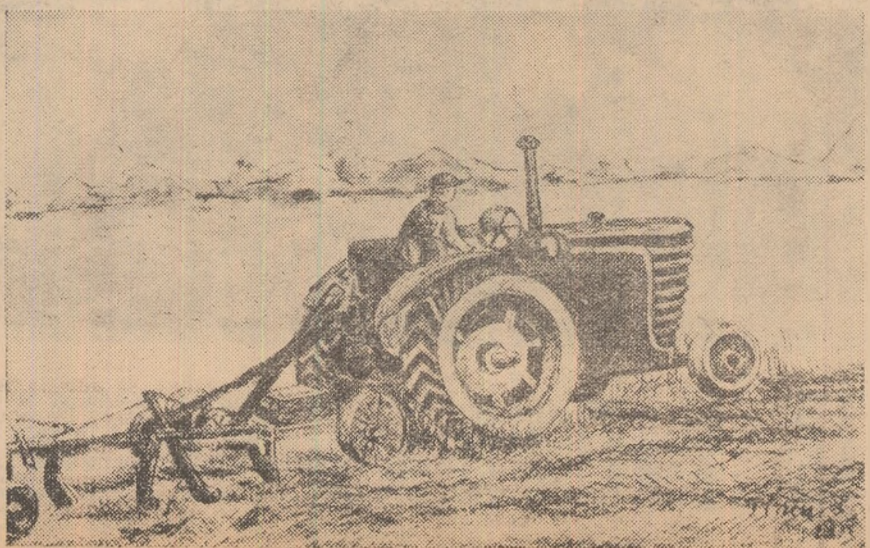
LA NOI ÎN SAT

Solii celui mai tînăr anotimp, primavara, au sosit. În sat la noi, ca şi în alte locuri te întîmpină duduitul tractoarelor, care cutreieră, harnice, ogoarele fără haturi, vezi zorul grădinarilor, hărnicia constructorilor ce înalţă adăposturi trainice la colectivă.

Colectiviştii şi noi, copiii, sîntem mîndri de Gospodăria Agricolă Colectivă „30 Decembrie" din comună, care se numără printre gospodăriile fruntaşe. Şi pe bună dreptate. De cînd avem colectivă, în sat s-au construit zeci de case noi, un local de şcoală cu opt săli de clasă. Pe lîngă acestea, mai avem o construcţie frumoasă — Căminul cultural. Aici vin colectiviştii să-şi petreacă timpul liber, să asiste la serbările noastre pionierești.

Pentru toate acestea, pentru viaţa noastră îmbelşugată, mulţumim Partidului Muncitoresc Romîn, care ne călăuzeşte calea spre fericire.

PARASCHIV MIHAI
Şcoala de 8 ani, comuna Saele, raionul Tr. Măgurele

„PRIMĂVARA, LA ARAT" desen executat de Tincu Laurenţiu de la cercul de pictura al Casei pionierilor din Botoşani.

Ţara mea

Şi iar verde, foi de fragă,
Ţara mea e ţară dragă,
Ţară draga-nfloritoare
Fără haturi şi răzoare.

Cînd te uiţi azi pe cîmpie
Vezi doar cînt şi bucurie,
Zi de zi, vara,-mpreuna,
Noi muncim cu voie bună.

Foaie verde de trifoi
Se construiesc case noi,
Şcoli înalte, dispensare,
Şi cămine culturale.

Foaie verde, bob secară
Astăzi scumpa noastră ţară
E frumoasă şi bogată
Cum n-a fost ea niciodată!

NISTOR MARIANA
Şcoala de 8 ani, satul Scurta, comuna Orbeni, raionul Adjud

Prezenţe romîneşti peste hotare

Un dar oferit de poporul romîn poporului din Guineea

Recent, Ministerul Învăţămintului din R. P. Romînă a oferit în dar Ministerului Educaţiei al Republicii Guineea materiale didactice pentru înzestrarea a două şcoli elementare şi a unei şcoli secundare. În cadrul festivităţii ce a avut loc cu acest prilej la Conakry, capitala ţării, dr. Saidou Conte, ministrul Educaţiei din Republica Guineea, a mulţumit pentru darul oferit de poporul romîn poporului guineez, într-un domeniu atît de important ca cel al educaţiei. El a elogiat totodată înalta calificare profesională a grupului de profesori romîni, care acordă asistenţă pedagogică instituţiilor de învăţămînt din Guineea.

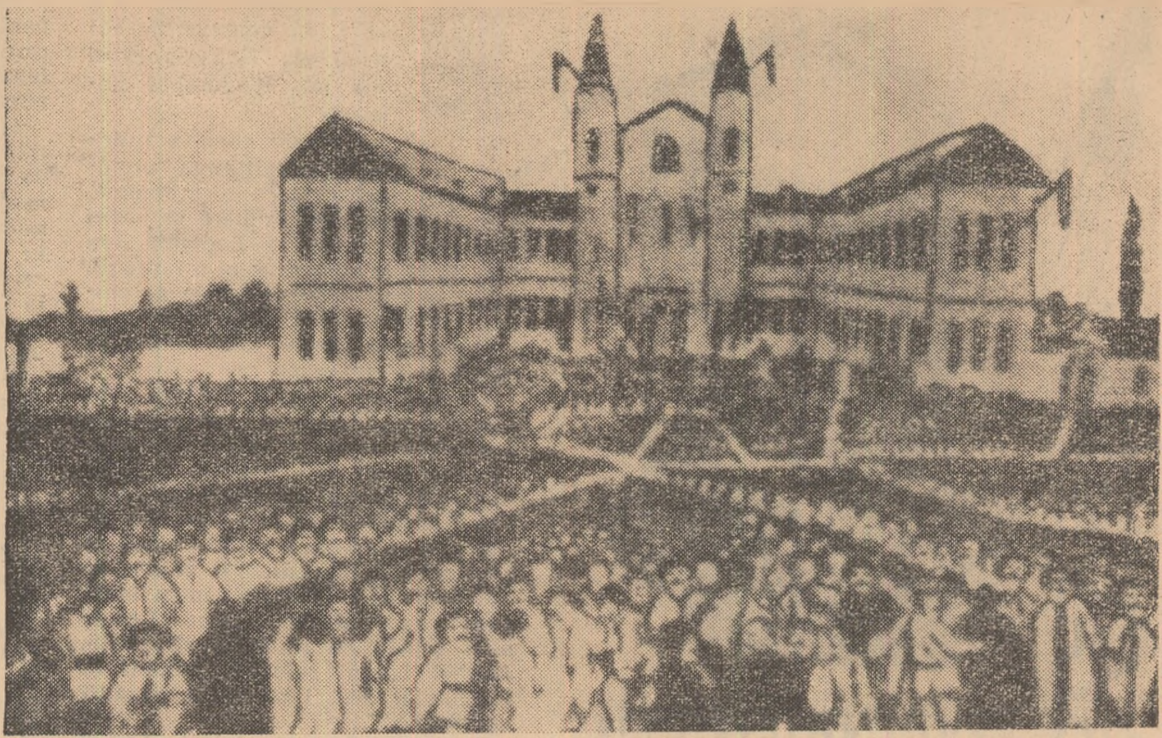
Curs de limba romînă la Tokio

În capitala Japoniei, Tokio, a avut loc nu de mult festivitatea de închidere a primului curs de limbă romînă organizat de Asociaţia de prietenie japono-romînă din Tokio. Luînd cuvîntul în limba romînă, studentul Terno Fiji a spus printre altele: „Astăzi e o zi memorabilă în istoria relaţiilor de prietenie dintre Romînia şi Japonia. Cursul încheiat astăzi este primul curs de limba romînă din istoria Japoniei. Noi, studenţii absolvenţi, sîntem fericiţi şi mîndri că am luat parte la un eveniment atît de important. Cursul s-a încheiat astăzi, însă studiul nostru de limba romînă nu va înceta".

Într-un articol dedicat acestui eveniment, ziarul japonez „Mainichi Daily News" relatează că alte două noi cursuri de limba romînă — unul pentru începători şi altul pentru avansaţi — urmează să se deschidă în curînd.

Expoziţie de grafică romînească în Kirghizia

În sălile Casei artiştilor plastici din oraşul Frunze, capitala R.S.S. Kirghize, s-a deschis o expoziţie cu lucrări de grafică ale artistului romîn Jules Perahim. Lucrările din seriile „Proverbe romîneşti", „Zece zile care au zguduit lumea" şi „Octombrie" se bucură de un deosebit interes din partea vizitatorilor.

Lîngă Blaj, pe Cîmpia Libertăţii, 40 000 de iobagi romîni s-au adunat la 3/15 mai 1848 să ceară abolirea iobăgiei, împroprietărirea pe seama moşiilor marilor feudali, egalitatea în drepturi a romînilor cu celelalte naţionalităţi conlocuitoare din Transilvania, şcoli romîneşti, universitate cu limba de predare romînă ş.a.

CARNET ISTORIC

115 ANI DE LA ADUNAREA DE PE CÎMPIA LIBERTĂŢII

Puţin înainte de a muri, departe de patrie, printre străini, marele nostru Bălcescu scria: „În zadar veţi îngenunchea şi vă veţi ruga pe la porţile împăraţilor, pe la uşile miniştrilor lor, ei nu vor da nimic... Fiţi gata, dar, a o lua voi, fiindcă împăraţii, domnii şi boierii pămîntului nu dau fără numai ceea ce le smulg popoarele".

...În primăvara lui 1848, vîlvătaia revoluţiei s-a aprins cu toată tăria în cele mai multe ţări din Europa. Puternice frămîntări revoluţionare au cuprins şi Ţările Romîne, şi Transilvania, care gemeau sub o îndoită asuprire: cea feudală şi cea a subjugării faţă de turci şi de habsburgi.

La 15 mai 1848, lîngă Blaj, pe locul numit de atunci Cîmpia Libertăţii, *la o adunare populară la care au venit peste 40 000 de ţărani, conducătorii revoluţiei din Transilvania — Gheorghe Bariţ, Avram Iancu ş.a — au expus, în faţa poporului, programul revoluţiei prin care se cerea egalitatea în drepturi a romînilor cu celelalte naţionalităţi conlocuitoare din Transilvania, program în care, sub presiunea maselor ţărăneşti, s-au înscris şi revendicări sociale ca desfiinţarea iobăgiei şi a tuturor obligaţiilor feudale — fără vreo despăgubire, şcoli romîneşti, universitate cu limba de predare romînă ş.a.*

La această măreaţă adunare, la care ţărănimea adunată pe Cîmpia Libertăţii striga „Noi vrem să ne unim cu ţara!" *au participat şi revoluţionari refugiaţi din Moldova, ca* Alexandru Ioan Cuza, Vasile Alecsandri, Alecu Russo.

Temîndu-se să nu-şi piardă întinsele moşii din Transilvania, muncile de iobagi, clasele stăpînitoare (interesate în exploatarea bogăţiilor Transilvaniei) au refuzat să satisfacă năzuinţele spre libertate ale maselor asuprite.

Marea adunare populară de la Blaj, de la care se împlinesc 115 ani, a rămas în istoria poporului nostru consemnată ca un eveniment important în lupta sa pentru unire, pentru libertate naţională şi socială.

R.P.R. LA TÎRGURI ŞI EXPOZIŢII INTERNAŢIONALE

Elevul **Odăgescu Ion** din comuna **Plopii-Slăviteşti**, raionul **Turnu Măgurele** întreabă:

LA CE TÎRGURI ŞI EXPOZIŢII INTERNAŢIONALE A PARTICIPAT ŢARA NOASTRĂ?

Dezvoltarea impetuoasă a tuturor ramurilor economiei noastre naţionale a determinat o creştere simţitoare a capacităţii de schimburi comerciale a ţării noastre, care dispune azi de un potenţial mai mare ca oricînd în istoria sa. Cum e şi firesc, îndeplinirea şi depăşirea cu succes a planurilor noastre economice a impus sarcini din ce în ce mai mari comerţului nostru exterior, îndeosebi în ce priveşte plasarea produselor industriei constructoare de maşini — utilajelor petroliere, tractoarelor, strungurilor şi altor maşini unelte, electromotoarelor, produselor noastre finite din domeniul alimentar, textil, pielărie, lemn, precum şi a celor din sectorul chimiei şi a bunurilor de artizanat, mult apreciate şi solicitate şi în străinătate.

Popularizarea mărfurilor noastre în cadrul participărilor la tîrgurile şi expoziţiile internaţionale, începînd din anul 1950, s-a desfăşurat astfel:

Din 1950 pînă în 1955, în medie, 6 participări pe an;

Din 1955 pînă în 1960, în medie, 15-20 participări pe an;

În 1960 am organizat participarea la 19 tîrguri, în 1961 la 22, iar în 1962—la 26.

Anul acesta vom organiza participarea la 33 tîrguri internaţionale.

Prezentările noastre la tîrgurile şi expoziţiile internaţionale s-au bucurat de aprecieri unanime din partea publicului vizitator, oficialităţilor ţării gazdă şi a cercurilor de afaceri. Întotdeauna îngrijite, adesea originale prin concepţia lor, prezentările noastre au subliniat calitatea mărfurilor oferite şi, în unele locuri, unde există aceste uzanţe, au fost distinse cu diplome şi medalii de aur (Zagreb, Damasc, Buenos Aires, Ljubljana, München etc).

Totodată, în toate ocaziile, aceste aprecieri şi-au găsit locul în reportajele ziarelor de mare tiraj, ale radiou-lui şi televiziunii, contribuind astfel la stabilirea unei bune reputaţii pentru comerţul nostru exterior şi pentru ţara noastră în genere şi la crearea unei ambianţe favorabile încheierii de tranzacţii comerciale. În prezent ţara noastră întreţine legături comerciale cu peste 80 de ţări.

Participarea mereu crescîndă a R.P.R. la tîrgurile internaţionale de mostre reprezintă o mărturie grăitoare a dezvoltării neîncetate a economiei noastre naţionale, a dorinţei poporului romîn de a contribui şi pe calea legăturilor comerciale la o mai bună înţelegere şi cooperare între popoare, contribuind astfel la menţinerea şi întărirea păcii în lume.

RADU HRISTODORESCU
directorul
Direcţiei Tîrguri
şi Expoziţii
din Camera de Comerţ
a R.P.R.

În fotografie: Pavilionul Republicii Populare Romîne la Tîrgul internaţional de la Tokio.

ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

ANGHEL SALIGNY
UN PIONIER AL TEHNICII ROMÎNEȘTI

La începutul lunii mai 1854, în comuna Șerbănești de lîngă Focșani s-a născut Anghel Saligny.

De mic copil s-a dovedit a fi plin de inițiativă, urmărind cu hotărîre tot ce își propunea. Cele patru clase primare și apoi liceul le-a făcut la Focșani. Bun elev la toate materiile, el a îndrăgit, totuși, dintre toate obiectele de studiu, matematica. Cu mari eforturi, familia lui reușește să-l trimită la studii în Germania.

La început, Anghel Saligny studiază astronomia la Universitatea din Berlin, dar apoi, mînat de dorința de a fi cît mai folositor țării, se înscrie la Școala Tehnică Superioară din Charlottenburg, de lîngă Berlin. Aici, cu o rîvnă sporită, studiază construcțiile, dovedind o voință de fier și o mare pasiune pentru însușirea cunoștințelor tehnice. Terminînd școala cu rezultate strălucite, Anghel Saligny refuză să rămînă în Germania, deși i se oferă condiții ispititoare.

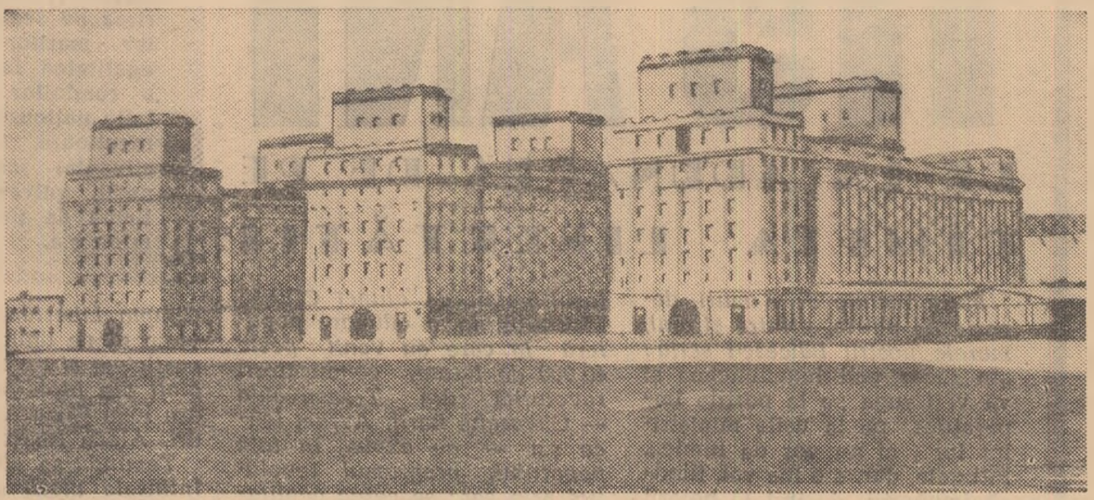
Dragostea de patrie, dorința de a-și pune cunoștințele și experiența căpătată în slujba poporului său îl mînă înapoi în țară. Anghel Saligny își începe activitatea într-o slujbă modestă la Ministerul Lucrărilor Publice. Aici e privit cu dispreț pentru preocupările lui științifice, pentru cinstea și corectitudinea de care dădea dovadă. Anghel Saligny lucrează pe diverse șantiere de construcții ale liniilor ferate.

El și-a dăruit întreaga sa capacitate de muncă slujirii patriei. Modest, cinstit, preocupat în permanență de lucrările de care răspundea, numele lui Anghel Saligny a rămas în istoria tehnicii romînești prin construcția podului peste Dunăre de la Cerna Vodă, lucrare care în anul 1895, cînd a fost executată, a avut un răsunet mondial.

Este știut că regimul burghezo-moșieresc acorda greu inginerilor și tehnicienilor romîni executarea unor lucrări mai importante. Geniul lui Saligny a învins însă aceste dificultăți și în anul 1888 statul romîn i-a încredințat construcția silozurilor de la Brăila și Galați, iar mai tîrziu a silozurilor de la Constanța și a podului peste Dunăre. Podul peste Dunăre, care impresionează și azi prin grandoarea lui și silozurile construite de A. Saligny la Brăila, Galați și Constanța reprezintă lucrări cu totul excepționale prin originalitatea lor.

Anghel Saligny a rămas unul dintre cei mai străluciți înaintași ai tehnicii romînești, de numele lui fiind legat drumul ascendent al tehnicii romînești.

M. NEGREA

Acestea sînt silozurile de la Constanța, construite în anul 1900. Ele impresionează prin grandoarea și caracterul modern — pentru acele timpuri — al concepției.

Institutul de cercetări metalurgice

Printre numeroasele institute de cercetări științifice create în țara noastră în anii puterii populare se află și Institutul de Cercetări Metalurgice.

Institutul de Cercetări Metalurgice își aduce contribuția la rezolvarea unor probleme importante ale dezvoltării industriei noastre. Printre realizările de seamă obținute aici este noul procedeu de fabricare a semicocsului, denumit carbofluid, care, pus în practică la bateriile de cuptoare de la Uzina Victoria din Călan, a dovedit o productivitate mai mare, simplitate în exploatare, condiții mai ușoare de muncă și economii la prețul de cost.

Tot ca urmare a cercetărilor făcute de institut în scopul reducerii consumului de cocs la producerea fontei, uzinele siderurgice produc în prezent o cantitate sporită de fontă, cu aceeași cantitate de cocs metalurgic.

Institutul de cercetări metalurgice a creat noi indici de oțel precum și aliaje neferoase cu proprietăți superioare, necesare industriei. Prin eforturile comune ale institutului și ale uzinelor colaboratoare în construcția mașinilor agricole, utilajelor miniere și chimice, a motoarelor și locomotivelor, se folosesc oțeluri și aliaje cu proprietăți superioare care îmbunătățesc calitatea acestora, le prelungesc durabilitatea și asigură totodată importante economii de metal.

În fața colectivului de cercetări metalurgice stă sarcina însușirii uneia din cele mai noi metode tehnologice de producere a pieselor de mașini, cunoscută sub denumirea de „metalurgia pulberilor". Această metodă constă în fabricarea diferitelor piese din pulbere metalică prin presare. Cercetătorii laboratorului de metalurgia pulberilor din cadrul institutului au și obținut succese în punerea la punct a unor procese tehnice necesare însușirii acestei noi tehnologii.

Folosind din plin condițiile create de partid, cercetătorii științifici care lucrează la acest institut obțin noi rezultate în activitatea lor strîns legată de necesitățile creșterii producției.

(II) *Din trecutul științei și tehnicii romînești* *)

MINȚI INVENTIVE, MÎINI DE AUR

Despre tezaurul medicinii populare romînești trebuie să menționăm că în popor erau cunoscute sisteme rudimentare de vaccinare antivariolică încă cu secole în urmă, lăsarea sîngelui, băile cu nămol, tratamentul gușei cu ajutorul unor bureți conținînd iod, folosirea cojilor de ouă pisate (deci a calciului) pentru combaterea pierderii de sînge. După cum arată profesorul Valeriu Bologa, în ultimii ani „s-a urmărit experimental acțiunea curativă a unor extrase din anumite plante folosite de țăranii romîni, ajungîndu-se la rezultate foarte interesante".

Vorbind despre toate acestea nu am dat, desigur, decît o imagine cu totul incompletă a inventivității tehnicii și științei populare. Nu am ajuns nici măcar să pomenim despre remarcabilele creații ale industriei casnice romînești, care uimesc vizitatorii Muzeului Satului din București, despre sistemele originale folosite de constructorii din trecut, despre procedeele imaginate pentru extracția sării și petrolului, despre uneltele și instalațiile pentru extragerea sării și petrolului, despre uneltele și instalațiile de producție create de meșteșugarii satelor, despre încuietorile secrete și gropile specifice de provizii, despre meșteșugul bozăriei și al facerii plutelor — care toate dovedesc marea putere creatoare a geniului popular.

Să spunem acum cîteva cuvinte despre primii înnoitori ai tehnicii și științei ale căror nume ni s-au păstrat. Strădania lor indică ieșirea creației tehnice dintr-un anonimat milenar și constituie preludiul contribuției însemnate pe care, într-o etapă ulterioară, tehnica și știința romînească avea să o aducă la patrimoniul civilizației mondiale.

Pe la începutul secolului al XVIII-lea, tiparnițele noastre erau socotite printre cele mai bune din Orient, iar specialiștii romîni au introdus tiparul și prin alte părți ale lumii, cu adaptările necesare alfabetelor respective. Așa s-a întîmplat atunci cînd Constantin Brîncoveanu a trimis meșteri tipografi și tiparnițe în țări îndepărtate, de pildă, în Gruzia și Siria. Documentele arată că în Gruzia s-a dus Mihai Ștefan, care a înființat în Tbilisi, în 1709, prima tipografie gruzină, tipărind în cîțiva ani 10 cărți. Cînd el pleacă din Gruzia în Olanda, ucenicii săi îi continuă opera în Gruzia și Teheran, unde înființează primele tipografii, adaptîndu-le alfabetelor respective.

Printre descoperitori, trebuie menționat în mod deosebit învățatul spătar Nicolaie Milescu. În istoria etnografiei ruse el e primul care descrie pe ostiaci și introduce în atlasul Siberiei denumiri noi de rîuri, lacuri și munți, necunoscute pînă la el. În interesanta sa „Istorie a descoperirilor geografice", învățatul sovietic I. P. Maghidovici dă o înaltă apreciere descoperirilor spătarului Milescu.

Geograful sovietic D. M. Lebedev consideră călătoria lui Milescu drept un punct culminant al expedițiilor de explorare a Siberiei din secolul al XVII-lea.

Trebuie subliniat că — în timp ce numeroși geografi își întocmeau lucrările după relatările altora, care nu arareori se dovedeau inexacte sau neprecise — spătarul Milescu pornea întotdeauna de la observații făcute la fața locului.

Dimitrie Cantemir, cărturar de seamă al poporului nostru, care a creat opere științifice remarcabile, notează în lucrarea sa „Descrierea Moldovei", o serie de date geografice despre această țară, neconsemnate pînă la el. Totodată, el este inventatorul unui sistem original de notație muzicală, care folosea drept note literele alfabetului turcesc.

De altfel, Cantemir a întocmit și interesante hărți ale unor ținuturi din preajma Munților Caucaz, în care precizează limita ghețurilor veșnice, topografia teraselor și a principalelor văi — descriind numeroase formațiuni noi, de care geografii de după el vor ține seamă.

(Va urma)

*) *După articolul semnat de I. M. Ștefan și D. Moroianu în revista „Veac Nou".*

Pionieri și școlari!

CULEGEȚI CÎT MAI MULTE FLORI DE MUȘEȚEL

Recoltarea acestei plante atît de prețioase pentru sănătatea oamenilor constituie o acțiune patriotică. Să nu lăsăm nici o floare neculeasă!

Predați florile de mușețel centrelor de achiziție ale întreprinderilor de plante medicinale din cadrul cooperației de consum.

